

Ključnica
Kamnik

Leto XI.

25. IV. 1973

Kamniški ekstilec

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI TEKSTILNE TOVARNE »SVILANIT« KAMNIK

Kako smo poslovali v letu 1972

Poslovno leto 1972 je za nami in kot že vrsto let z veseljem ugotavljamo, da smo kljub težkim pogojem gospodarjenja dosegli lepe rezultate.

Zamrznjene cene ob koncu leta 1971 in devalvacija sta negativno vplivala na poslovno uspešnost v prvi polovici leta, v drugi polovici leta pa so bile cene za proizvode Svilanita, razen za plašče in metražo sproščene, kar ima poleg ostalih ukrepov znotraj podjetja močan vpliv na celotni finančni rezultat.

Z ustvarjenim celotnim dohodkom v višini 98 milijonov dinarjev smo presegli celotni dohodek leta 1971 za 28% ali 21 milijonov, planirani celotni dohodek leta 1972 pa je presežen za 13% ali 11 milijonov. Pri tem je samo prodaja naših izdelkov leta 1971 presežena za 25%.

Na celotni finančni rezultat ugodno vpliva dejstvo, da rastejo stroški v odnosu na plan stroškov počasneje kot celotni dohodek, medtem ko je bilo prejšnja leta obratno.

Masa poslovnih stroškov pa je v odnosu na leto 1971 za 30% višja, v odnosu na plan za 9%, saj znašajo skupni stroški 67 milijonov din t. j. 100%.

Če te stroške procentualno razdelimo po namenu kot so se trošili, lahko ugotovimo, da je bilo kar 67% vseh izdatkov porabljenih v proizvodnji za material izdelave in to za bombažno prejo, barve in kemikalije, škrobila, za pomožni material izdelave vseh delovnih enot, svileno prejo in kravatno tkanino, ki je bila nabavljena iz uvoza.

12,6% od skupnih stroškov pomeni izdatek režije vseh delovnih enot podjetja; to so fiksni stroški: elektrika, voda, goriva, drobni inventar, HTV, popravila, storitve, investicijsko vzdrževanje, izobraževanje, stroški izvedencev, dnevnice, prevozi, reprezentanca, reklama, sejmi.

10% stroškov odpade na amortizacijo, saj je ta zelo narasla zaradi revalorizacije ali ponovnega ovrednotenja osnovnih sredstev, ki je bilo izvršeno v začetku leta 1972.

1,7% predstavljajo stroški storitev tujih izvajajočih del

0,2% stroški Rab
3,6% nabavna cena trg. blaga
1,7% neposlovni izdatki — tu moram omeniti odpis spornih zamudnih obresti in 12,5% odpis terjatev starejših od 90 dni. Pa zakonu smo morali tako v breme dohodka odpisati v primerjavi s celotnim letnim prometom le 3%/00. Kot je razvidno, nas odpis terjatev ni našel nepripravljeni. Naše podjetje je že dalj časa posvetilo posebno pozornost izterjavi dolžnikov. Obveljalo je načelo, da tisti kupec, ki ne plačuje svojih obveznosti v roku, ne prejme blaga po novih naročilih. Sestavljen je bil spisek kupcev, s katerimi ni dovoljeno trgovati zaradi njihove nelikvidnosti.

3,2% stroškov predstavljajo odstopanja od lastne cene in to pri materialu, v proizvodnji in ostalih odstopanjih.

V večji meri kot celotni dohodek je porastel dohodek in to za 22% iz razloga, ker so stroški rasli počasneje.

V odnosu na leto 1971 so narasle zakonske in pogodbene obveznosti, posebno obresti na kredite, vodni prispevek in obveznosti, ki izhajajo iz osebnih dohodkov.

Dohodek za delitev v višini 28 milijonov din je za 22% večji kot v istem obdobju leta 1971 in za 23% v odnosu na plan.

V primerjavi z letom 1971 je spremenjena delitev dohodka v korist osebnih dohodkov. Razloga sta dva in sicer zamrznjeni osebni dohodki v letu 1971 in dodatna izplačila iz uspeha poslovanja v letu 1972 poleg povišanja osebnih dohodkov v oktobru 1971.

Osebni dohodki

Povprečni osebni dohodek na zaposlenega v letu 1972 je 1.730,- din, leta 1971 je bil 1.516,- din, kar pomeni, da je v letu 1972 za 14% višji.

Po pokritju vseh stroškov, zakonskih in pogodbениh obveznosti in osebnih dohodkov smo ustvarili 7.813 tisoč din skladov, ki so za 18% višji kot leta 1971.

Če k skladom prištejemo še amortizacijo smo v letu 1972 ustvarili skupaj 14.309 tisoč din podjetniške akumulacije, to je kar za 38% več kot leta 1971; v

celotni industriji SRS se je ta povečala za 28%. Svoje je prispevala močno povečana amortizacija (zaradi ponovno ovrednotenih osnovnih sredstev).

Močno povečano akumulacijo pa je potrebno oceniti po kupni moči proizvodnih sredstev, ki se je tudi v letu 1972 zaradi razmeroma visoke inflacije bistveno zmanjšala, kar dokazuje, da v tekstilni industriji kljub revalorizaciji zbrana sredstva ne zadoščajo za obnovo strojne parka in modernizacijo proizvodnje.

Da mora biti razširjena reprodukcija večja kot v preteklem letu, nas obvezuje tudi Samoupravni sporazum o delitvi dohodka in osebnih dohodkov, ki vsebuje med drugim klavzulo, da akumulacija ne sme biti manjša kot v preteklem letu (1971), da bi lahko uporabili faktor stimulacije za delitev osebnih dohodkov.

Zato je zelo pomembno, da smo tudi s strani družbenega dogovora izpolnili svoje obveze.

Likvidnost

Ob koncu poslovnega leta 1972 moramo pregledati tudi podatke o likvidnosti. Na dan 31. XII. 1972 imamo štirikrat več kupcev kot dobaviteljev.

Tekom meseca marca 1973 pa so se naše obveznosti še znižale tako, da plačilo dospelih faktur teče sproti in koristimo tudi vse skonte, ki jih priznavajo dobavitelji zaradi predhodnega plačila.

Koncem leta 1972 imamo v dobro dohodka priznanih skontov v višini 1.057.185,- din. Ob tem moramo upoštevati tudi to, da smo to dosegli s pomočjo investicijskih kreditov, ki pa še niso bili v celoti porabljeni za investicije.

Zadostili smo zakonskim določilom, ki zahtevajo od podjetij, da imajo v letu 1972 55% lastnih in dolgoročnih virov obratnih sredstev, mi pa smo jih realizirali 63,7%.

Tudi določilo, da morajo biti lastni in dolgoročni viri obratnih sredstev najmanj enaki ali večji od povprečnih zalog, je realizirano.

Zaradi povišanja nabavnih cen bombažne preje v mesecu marcu in juliju 1972, smo s 1. VIII. preračunali zaloge po novih cenah. S tem je nastala pozitivna razlika, ki je šla na poslovni sklad.

Naše podjetje se ne ukvarja s problemom lastne nelikvidnosti, saj je bila naša poslovna

(Nadaljevanje na 2. strani)

K PRAZNIKU DELA

1. maj

ISKRENE ČESTITKE VSEM
ČLANOM DELOVNE SKUPNOSTI »SVILANIT« KAMNIK

IZREKAJO
DRUŽBENO POLITIČNE
ORGANIZACIJE IN
UREDNIŠKI ODBOR

(Nadaljevanje s 1. strani)

politika že v obdobju dveh let usmerjena k stabilizaciji.

Sredi leta 1972 so bili v zvezni skupščini sprejeti ukrepi proti nelikvidnosti, ki so proti koncu leta že vplivali na zmanjšanje terjatev do naših kupcev in na večji dotok denarja v našo delovno organizacijo.

Zaloge

Skupne zaloge so na dan 31. XII. 1972 16,778 tisoč din ali za 17% višje kot leta 1971. Od teh predstavljajo zaloge gotovih izdelkov le 2.618 tisoč din; v odnosu na leto 1971 so zaloge gotovih izdelkov nižje za 48%, kar kaže na izredno uspešnost prodaje, saj se gotovi izdelki zadržujejo v skladišču le 14 delovnih dni.

Investicije

V preteklem poslovnem letu smo investirali dvakrat več kot leto poprej. Začeli smo graditi novo konfekcijo, naročili novo strojno opremo v vrednosti preko 500.000\$. Za to nam je odobren kredit z odplačilno dobo 5 let in 8,5% obrestno mero.

Sklad skupne porabe ali družbenega standarda v letu 1972

Tako kot v prejšnjih letih se je iz tega naslova finansiralo: **preventivno okrevanje** članov kolektiva, **prehrana** — regres za enolončnico, **izobraževanje** t. j. štipendiranje in izredni študij članov kolektiva, **praznik podjetja** — slavje v Kamniški Bistrici; ob tej priliki nagraditev jubilarov in podelitvi nagrad najzaslužnejšim članom kolekti-

va, **dotacije**: sindikatu — (za Dedka Mraza in reševanje socialne problematike, izlete, obisk bolnikov), Zvezi borcev, Praznik žena 8 marec (vsaka žena je dobila bon za nakup kakršnega koli blaga v trg. podjetju Kočna) v znesku 100,— din, **vzdrževanje počitniških hišic** v Novigradu in Veliki planini. V letu 1972 smo kupili **počitniško hišo na Rabu** in s tem občutno razširili lastne kapacitete za letovanje. Pri tem pa je bil razdeljen **še regres za dopuste** v znesku 600,00 din na člana kolektiva — po pravilniku.

Za vse te bonitete članom kolektiva je bilo potrošenih 3,142.624,— din.

Poslovni uspeh je bil dober posebno, če upoštevamo visoko obračunano amortizacijo, zaradi revaloriziranih osnovnih sredstev.

Trud večletnih prizadevanj, da bi realizirali likvidnost, se nam je bogato poplačal, ne malo pa je k temu pripomogla tudi uspešna prodaja, ki je na eni strani plod velike konjunktore, ki je vladala na domačem trgu, na drugi strani pa kvalitete naših izdelkov, na katero kupci niso imeli pripomb. Ugotovljeno je, da ima Svilanitovo blago zelo dober ugled, ki je zaslovel daleč po svetu, saj smo v letu 1972 izvozili kar za 39% več kot leto poprej — v vrednosti 777.803\$ in to v države: Avstrijo, Zapadno Nemčijo, Švico, Dansko, Norveško, Švedsko, Veliko Britanijo in Holandijo.

Tudi za naprej naj nam bo vsem in vsakomur na svojem delovnem mestu »kvaliteta dela« cilj za doseg dobrih poslovnih rezultatov.

IRENA ŽABKAR, dipl. oec.

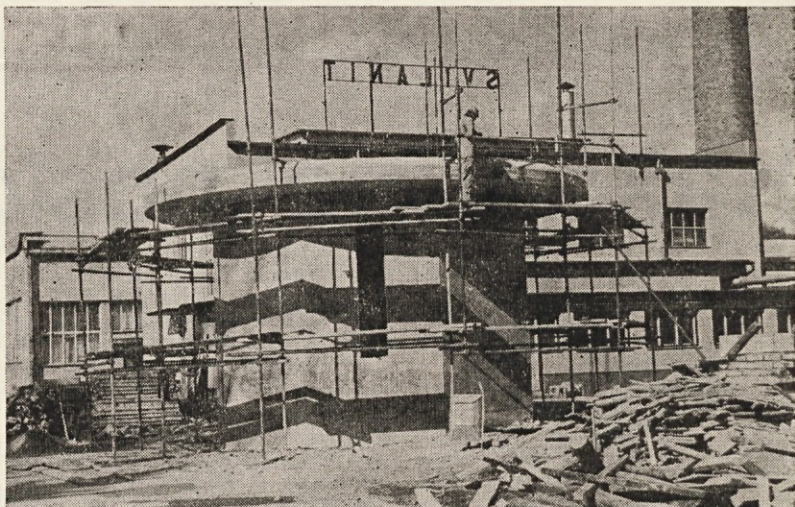
obstoječim objektom tkalnice. Objekt se sestoji iz delavniške hale in dveh aneksov — komercialnih prostorov in garderob ter obratnih pisarn.

Načrti za to so pripravljene in se bo v mesecu maju lahko že pričelo z pripravljalnimi deli za gradnjo hale. Vsled gradnje šivalnice na sedanjem parkirnem prostoru moramo preseliti parkirni prostor v trikotnik

Načrti za kanalizacijo, razsvetlavo, in cestišče v parkirni prostor so pripravljene, zato bo potrebno takoj pričeti z gradnjo kanalizacije, ceste in parkirnega prostora, ker je vsa ostala gradnja povezana s tem.

Predvideni stroški za navedene investicije so sledeči:

— kanalizacija	190.000,00
— cesta	70.000,00
— parkirni prostor	430.000,00

Gradnja vodovodnega rezervoarja pri kotlovnici

poleg bodoče menze in upravnega poslopja.

Z gradnjo pa je povezana tudi kanalizacija in ureditev ceste za tovorni promet, katera se bo uredila istočasno s kanalizacijo, in bo potekala v podaljšku transformatorske postaje mimo šotora in ob ograji skozi sedanji izhod ob vratarnici. Ta trasa ceste je tako predvidena že s perspektivnim načrtom. Sedanja kanalizacija, ki poteka skozi parkirni prostor, je že dotrajana in premajhnega profila, zato je sedaj primeren čas, da se dokončno uredi in pripravi tudi za priključek bodoče čistilne naprave odpadnih vod.

Nov sistem kanalizacije bo potekal ločeno od objektov po vzhodni strani podjetja do novega parkirnega prostora in nato v mestno kanalizacijo.

— hala	5.930.000,00
— aneks	2.000.000,00
Skupno potrebnih sredstev	8.620.000,00

Za navedeno investicijo imamo dogovorjen kredit od gradbenega podjetja GRADITELJ 2.700.000,00 N din in od JADRAN Sežana 1.600.000,00 din tako, da imamo skupno z našimi skladi na razpolago za investicije 10.850.000,00 din.

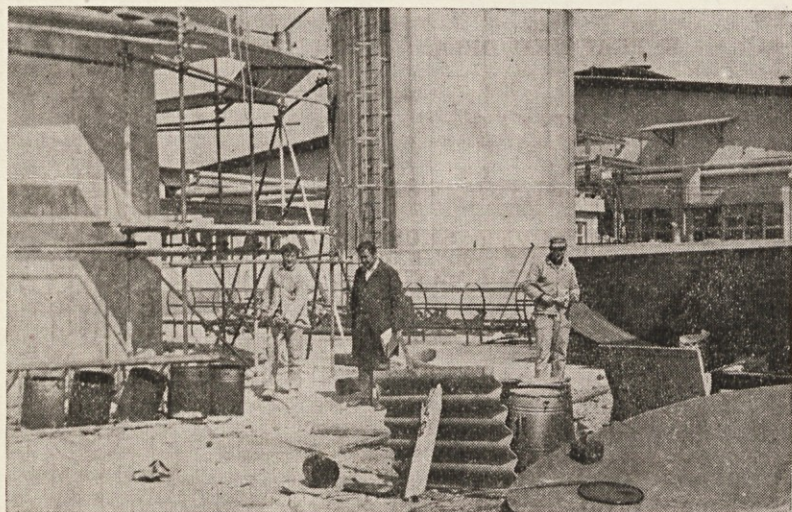
Vzporedno z gradnjo hale pa se bodo pripravljali tudi načrti za novo menzo tako, da bo v prihodnjem letu možno pričeti z gradnjo. Sredstva, katera so bila ustvarjena za menzo, se bodo tudi v te namene angažirala. Ko bo izdelan glavni projekt za menzo, bo dan kolektivu v razpravo.

J. M.

Nove investicije

Kot smo že poročali v našem časopisu, smo se zaradi postopne ukinitve nočne izmene odločili, da ne damo Thielejevih stavitev iz proizvodnje, zato mo-

ramo v letošnjem letu pričeti z gradnjo nove šivalnice. Objekt nove šivalnice bi stal na sedanjem parkirnem prostoru tako, da bi bil tehnološko povezan z

Graditeljevi delavci pri izvajanju gradbenih del

Dostop do Bistrice

Končno se je uresničil predlog tovarniških gasilcev, da je urejen dostop do reke Bistrice. Dostop za gasilce in gasilsko opremo je bilo nujno potrebno urediti za odjem vode v primeru požara. Tu in tam nastopajo tudi sušna obdobja, ko talna voda presiha ali pa je zelo nizka in, če bi prišlo v tovarni do požara, ne bi bilo na razpolago voda za gašenje. Korito reke pa

najbrž ne bo nikoli tako suho, da ne bi bilo v njem dovolj vode za gasilske motorke. Pristop je zelo lepo narejen tako, da so stopnice iz leve in desne, po sredini pa je betonska drča za spuščanje gasilskih motork na ploščad. To delo sta opravila tov. Golob Alojz in Komatar Jože za kar zaslužita vso pohvalo in priznanje.

Živel 1. maj -

praznik dela!

Zakaj se večamo?

Pred časom je bil v »Tekstilcu« objavljen razgovor z vodjem izmene v tkalnici frotirja, tovarišem Poldetom Golobom. Brez dvoma je bil to najbolj zanimiv razgovor z našimi proizvajalci, ker se je dotaknil stvarnih problemov in ker so bili odgovori samonikli, kritični predvsem pa odkriti.

Pri tem pa me vznemirja ena izrečena misel. Ta pa je: nekakšen strah tovariša Goloba pred večanjem našega podjetja. Prav ta misel me preganja še ves čas, ne da bi hotel polemizirati s tov. Poldetom, temveč, da bi sam pri sebi prišel na čisto, za-

No, in ker smo tudi mi proizvajalci, pa se postavimo v tak svet s primitivno proizvodnjo, ki bi bila po obsegu majhna, po asortimanu pa neprilagodljiva. Sigurno bi nas odpihal čas in naša konservativnost bi se bridko maščevala.

Vrsta tovarišev in tovarišic je v naši tovarni, ki so tkali frotir na ročnih statvah, jutri pa bodo prav isti posluževali brezčolnice statve z 200 obrati v minuti. Spomnimo se, koliko kriz je doživela samo v naši tovarni proizvodnja kravat. Vsak najmanjši razkorak z modo je bil za to vrsto proizvodnje uso-

zaciji, kot je naša — mislim v celotnem gospodarskem dogajanju — so težnje po boljšem standardu nenehne. Vsak bi rad večje dohodke, da bi se čim močnejše vključil v nemir potrošnje, da bi čim več nakupil, zato da bi vse skupaj spet čimprej zavrgel in si nabavil novo in modernejše. Spričo konkurenčnega pritiska in spričo dragine pa se dobički procentualno nižajo. Torej je treba proizvajati več in hitreje, zato da ostajamo, če že ne na višjih pa vsaj pri enakih dohodkih.

Ne znam si predstavljati, kako bi mogli vse to slediti, če sami podjetja ne bi razvijali, modernizirali, večali. Stara res-

nica je: kdor ne napreduje, že nazaduje. To pa je danes še enkrat bolj res.

Ne vem, koliko sem s temi mislimi zadel žebliček na glavo. Verjetno pa sem le vsaj malo odgovoril na tisto, kar me je dirnilo k tem vrticam.

Mi starejši sledimo temu tempu z malce groze v srcu, ker ne vemo, kam bo vse to pripeljalo. Mladim pa je tak način življenja sam po sebi umeven. Oni so pravzaprav tisti, ki dajejo ton in barvo naši trenutni vsakdanjosti in ustvarjajo pogoje, da bodo tudi oni v zrelih letih v sebi občutili tisto, kar danes nas plaši.

V. B.

Delavci SGP graditelj Kamnik z delovodjem, ki so v zaključni fazi dograditve nove hale

kaj je treba vedno stremeti dalje in segati po več, po boljšem po modernejšem.

Živimo v čudnem času; če ga ocenjujemo z merili izpred vojne — kar lahko delamo tisti, ki smo se aktivno udeleževali že takrat, — ali pa če ga merimo tako, kot smo živeli tik po vojni, potem moramo ugotoviti, da smo v silnem vrtincu nezaslišanega gospodarskega utripa. Vse sili na višje, boljše, udobnejše, razkošnejše. Nerazvite države se trudijo za napredkom. Zaostala ljudstva se prosvetljujejo. Primitivna ljudstva se oklepajo pridobitev civilizacije. Pred nedavnim, ko določene države gospodarsko niso pomenile več kot vir izkoriščanja, danes pogumno stopajo v mednarodno menjavo. Za primer naj navedem Brazilijo, ki smo jo poznali le po proizvodnji kave, danes pa ustvarja prav na polju proizvodnje frotirja kot velesila.

Pa tudi doma smo priča enakemu procesu. Pridobitev civilizacije se oklepamo z vso ihto, gradimo nove hiše, opremljamo si moderna stanovanja, vsak avto nam ni več dober. Naše o-mare so polne krame, ki jo načenjajo molji, ker je pač prišla iz mode in naša okolica je vsa zasvinjana s stvarmi, ki smo jih zavrgli, ker so zastarele in ker smo si omislili boljše.

den.

Spomnimo se na delovne pogoje nekoč v Šmarnici in jih primerjajmo s sedanjimi. Pred dvema letoma je bil vsak za boj premaknjen z roko, danes to delo opravljajo viličarji. Faktor človek je vedno odločilnejši, čeprav bi v socialistični družbi zahteval še večjo pozornost. Ukinitve tretje izmene je pred nami. Delovni pogoji morajo biti še boljši. Vse to pa terja napredek in modernizacijo. Kdaj bo temu konec? Nikoli. Človeški duh vedno znova snuje nove izume, nove izboljšave, s tem pa nov tempo dela in nov ritem življenja. Seveda se na tihem sprašujemo: kam vse to vodi? Ali k popolni sreči ali pa k uničenju človeškega rodu? Kdo ve? To tudi ni predmet mojih razmišljanj.

Potrošnja se večja. Potrebe rastejo. Vedno bolj smo v vrvežu svetovne menjave in temu ni moč uiti. Toda večja se tudi proizvodnja, s tem pa narašča konkurenčni boj, borba za tržišče. Človekov okus postaja prefinjen in deseta stvar mu ni všeč. Človek si je izmislil modo in njene zakonitosti ali bolje rečeno muhe. Če bi v tem blodnjaku nekje zaostali, bi zablodili in propadli. Rekli bi, da smo izgubili bitko na tržišču.

Tudi v tako majhni organi-

Sodelovanje z EGERIO

Popolno ime za »EGERIO« je »Württembergische Frottierweberei Tübingen« (Zapadna Nemčija). To je tovarna frotirja s tradicijo in po kvaliteti jo je uvrščati med najbolj znane tovarne v Zap. Nemčiji in Evropi. Kot je znano, smo zanj lani izdelali 7000 komadov moških in ženskih plaščev. Naša izdelava jih je v celoti zadovoljila in letos so se ponovno obrnili na nas, če imamo v naši konfekciji kaj prostih zmogljivosti.

V mesecu februarju nas je obiskal sam lastnik tovarne, g. Schweizer. Ogleдал si je našo tovarno in se o njej zelo laskavo izrazil. Ob njegovem obisku smo se domenili za izdelavo 1000 kom. plaščev, ki so med tem že izdelani. Povedal je svoje želje po storitvenih zmogljivostih, ki smo jih potem pri nas strokovno obdelali.

V sredi marca se je zglasila v Tübingenu naša delegacija, v kateri so bili Jenko Matija, Repič Marjan in Bernot Vinko. Predstavniki SVILANITA so bili zelo prijazno sprejeti in dana je bila možnost ogleda njihove proizvodnje. Kaj je bilo v obratih videti, o tem bo pisal v »TEKSTILCU« tov. Jenko.

Razgovori o našem sodelovanju so potekali 2 dni. Zaključeno je bilo, da bo SVILANIT zanj izdelal letos 15.000 komadov plaščev raznih modelov, predvsem pa takih, kot smo jih v preteklosti že izdelovali. Z naše strani bi nudili le delo, dočim dostavi ves izdelovni material EGERIA. Dalje je bilo zaključeno, da se bo sodelovanje nadaljevalo tudi v letu 1974 z izdelavo 30.000 kom. plaščev.

EGERIJI je bilo prikazano, da bomo še letos razpolagali z novo konfekcijo, ki bo boljše opremljena od dosedanje. Če ima EGERIA interes na naših storitvah, potem bi se morala vezati s SVILANITOM vsaj za dve ali tri leta. V tem primeru bi morali montirati dva proizvodna trakovna in en trak bi bil na razpolago le njim. Predstavniki EGERIJE so se s tem strinjali in so

pripravljeni z nami skleniti tak dogovor.

Predstavniki EGERIJE so izrazili željo, da bi radi pregledali, kako mislimo urediti našo proizvodnjo v konfekciji, kar je bilo z naše strani z veseljem sprejeto, saj bomo na tak način že na samem začetku odpravili morebitne napake. Prav tako nam je EGERIA pripravljena v posebnih primerih posoditi specialne stroje, če bi bila pri izdelavi posameznih modelov za to potreba. Tudi EGERIA je pripravljena za nas posredovati nakup strojev, ker ima s proizvajalci šivalnih strojev zelo dobre odnose.

Naslednje vprašanje, ki je bilo obravnavano, je bila prodaja brisač EGERIJI. Po ogledu njihove kolekcije je bilo ugotovljeno, da sta kvaliteta in kvantiteta nenadkriljivi. Bogastvo barv in vzorcev je treba videti in gotovo ni sladokusca, ki se nad njimi ne bi navdušil. Taka kolekcija bi bila na našem tržišču prava senzacija in temu primerne tudi cene.

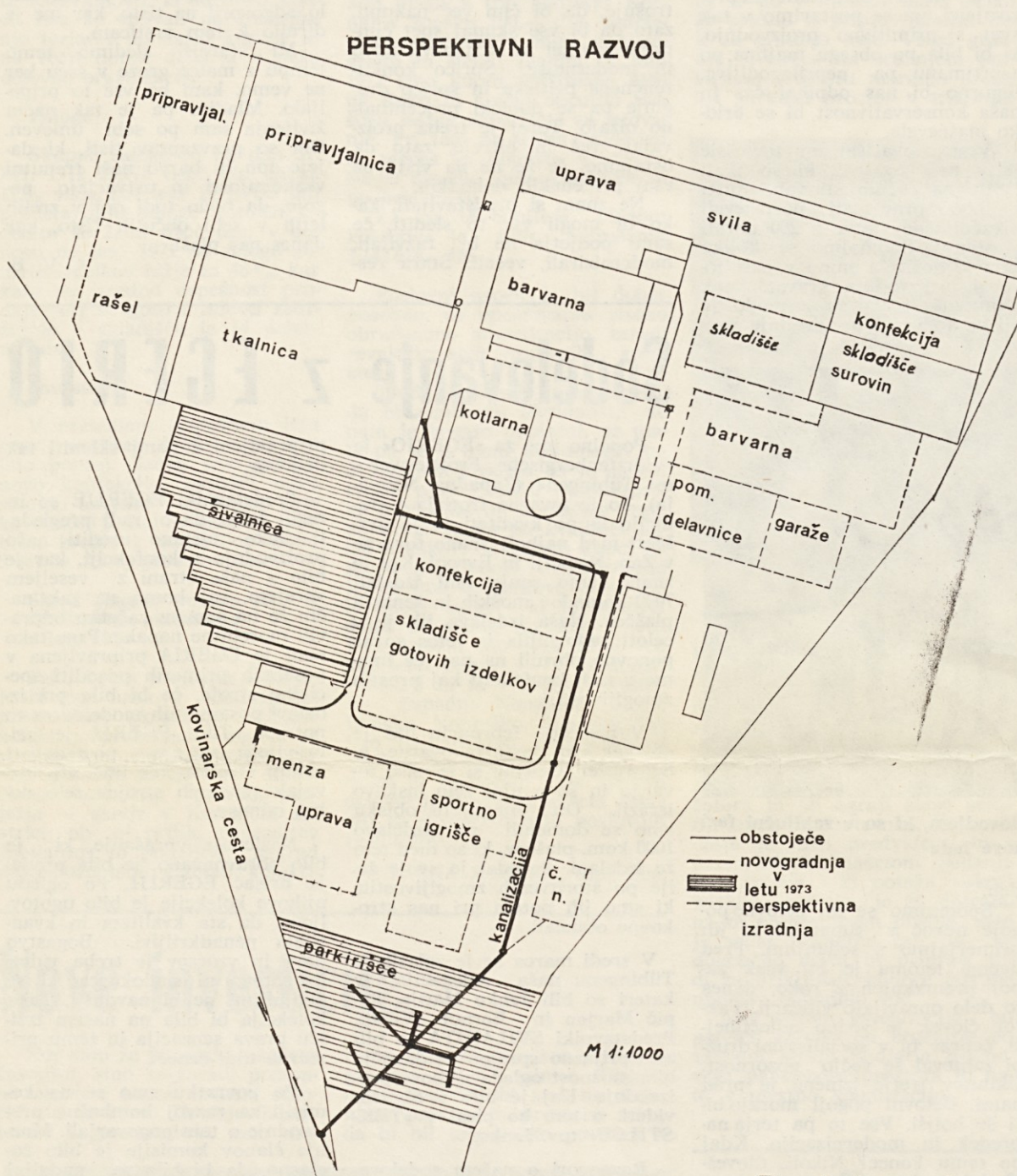
Po povratku smo se na komisiji za razvoj bombažne proizvodnje o tem pogovarjali. Mnenje članov komisije je bilo soglasno, da bi bilo za nadaljni razvoj SVILANITA zelo ugodno, če bi z EGERIO sodelovali tudi na področju brisač.

Letos bo v začetku meseca maja ponoven sestanek s predstavniki EGERIJE pri nas in takrat se bomo o vseh navedenih problemih ponovno pogovorili.

Končno še o finančnih perspektivah v okviru tega sodelovanja. Nas stane izdelava enega plačila 17 din, pri EGERIJI nam plačajo po odbitku vseh prodajnih stroškov, približno 30 din (to zavisí od trenutnega tečaja DM). Čisti dohodek je torej več kot 10 din pri plačilu.

Kakšna pa bi bila cena za brisače, o tem še ni bilo govora. Naša ponudba bo na prvo roko 12 DM za kg. Če bo ta cena sprejeta, potem smo lahko sigurni, da bo tudi izvoz ustvarjal dohodek. VB

Potek investicij

Kot je že znano, prehaja naše podjetje v gradnjo nove delavniške hale »šivalnice«. Gradnja te hale je postala aktualna z dnem, ko se je začelo govoriti o ukinitvi nočne izmene do leta 1975. Glede na to, da naj bi proizvodnja kljub temu ostala vsaj ista, če ne večja, se je podjetje odločilo za nabavo novih stavov. Poleg tega pa ostanejo stare stavbe še nadalje v uporabi iz razloga, da proizvodnja ne bi trpela zaradi ukinitve nočne izmene. Vsi ti naštetih dejavniki so pogojili gradnjo nove šivalnice.

Razgovori v zvezi z gradnjo so se začeli nekje koncem leta 1972. Pristopilo se je takoj k izdelavi idejnih osnutkov in določitve lokacije. Ugotovljeno je bilo, da tehnološko najbolj odgo-

varja prostor na sedanjem parkirnem prostoru, ker bo hala povezovala obstoječo tkalnico in adjustirnico (po novem tkalnice). V novo halo se bo preselila celotna proizvodnja šivalnice skupaj z adjustirnico ter skladiščem gotovih izdelkov. Sama proizvodna hala bo dolga 52 m in široka 40,5 m.

Poleg proizvodne hale bosta priključena tudi dva prizidka (aneksa) in sicer ob južni strani za komercialno, ob zahodni strani pa za garderobe, sanitarije in obratne pisarne.

Vrednost celotne investicije je cca 800 milj. S din s tem, da bi se gradilo v dveh etapah. Prva faza, ki bi bila dograjena do letošnjega tovarniškega praznika, bi obsegala gradnjo same proizvodne hale brez aneksov.

II. faza pa bila potem dokončna gradnja vseh prizidkov. V denarju bi to znašalo približno I. faza 60%, II. faza pa 40% od celotne investicijske vrednosti.

Dela zaenkrat potekajo v redu tako, da bo lokacijska dokumentacija pridobljena v teku tega tedna. Glavni projekt je v izdelavi in pričakujemo, da se bo pričelo z deli nekje sredi meseca maja.

Gradnja te hale pa nam je povzročila še dodatna gradbena dela kot so izgradnja nove kanalizacije, karkirnega prostora in ceste. Toda o tem kaj več drugič.

Horvat ing. Bojan

Ljudje se bodo naveličali avtomobilov

Za avtomobilsko industrijo ne bo velikih obetov, da bi lahko znatno povečala prodajo osebnih avtomobilov na evropskem in tudi ne na zahodno-nemškem trgu. Do tega sklepa je prišel Nemški zavod za gospodarsko raziskovanje v Berlinu s študijo o razvoju povpraševanja po osebnih avtomobilih do leta 1985. Študija meni, da tudi še 1. 1985 ne bo moglo biti govora o popolnem nasičenju trga, vendar se bo lahko povečala prodaja letno le za 1 odstotek.

Po mnenju zavoda od 1. 1980 do 1985 ne bo več prišlo v promet mnogo novih osebnih in kombi-vozil, kolikor jih bodo pa kupci nabavili bodo služili v glavnem za nadomestilo izrabljenih vozil. Nasprotno bo pa število odsluženih vozil stalno naraščalo. Od 1. 1970 do 1985 bo število osebnih vozil, ki ne bodo več uporabna narastla za več kot dvakrat.

Pregled stroškov za tovarniško glasilo

Pregled stroškov za tovarniški časopis Kamniski tekstilec in tedensko glasilo Informator v letu 1972.

Realizacija 1972	Plan 1972	Indeks
1	2	1/2
51.014,35	48.000,00	106
22.501,30	27.000,00	83
28.513,05	21.000,00	136

Da smo lahko v letu 1972 nemoteno prejemali tovarniški časopis Kamniski tekstilec in Informator, preko katerega se posredujejo vsem članom kolektiva tedenske novice, je bilo porošenih

skupnih sredstev v višini od tega mater. stroškov v zvezi s tiskom in papirjem

Informator	1.024,30
K. tekstilec	21477,00

Honorarji za Kamn. tekstilec in informator

Realizirani stroški so v odnosu na planske preseženi za 6% tu gre za prekoračitev stroškov honorarjev v znesku 7.000.-din ali 36% medtem ko je na ostalih stroških 4.498,70 din prihranka ali 17% in je kljub temu, da je delavski svet proti koncu leta 1972 odobril 5.000.-din dodatnih sredstev, plan presežen.

Ker časopis redno izhaja — Informator pa izide po potrebi — ne samo enkrat tedensko kot je bilo prvotno zamišljeno, so stroški s tem v zvezi višji.

I. ž.

Razgovor z mladinci

Namesto običajnega razgovora z delavci, je uredniški odbor tokrat sklenil povabiti k sodelovanju mladince, to je delavce, ki se pravzaprav šele poskušajo vživeti v Svilanitovo okolje. O svojem delu in problemih so nam povedali precej zanimivega, pogovor smo posneli na magnetofonski trak in ga objavljamo nekoliko skrajšani obliki.

Ali lahko poveste, če je vaše delo takšno kakršnega ste si predstavljali, ko ste prišli v podjetje in ali ste mogoče dosegli več kot ste pričakovali?

Hribar Majda: Ko sem prišla v podjetje nisem pričakovala ne vem kaj. Ze s šolo smo si ogledali Svilanit in takrat sem se odločila za to delo. Želela sem si, da bi delala na adjustiranju. Trenutno še ne delam na tem delovnem mestu, ampak samo včasih nadomeščam. To se pravi, da še nisem dosegla tistega, kar sem si želela pred vstopom v podjetje. V Svilanitu je lepo, delo ni težko in čisto.

Keržič Tatjana: Pred vstopom v podjetje sem kot tekstilni tehnik po končani šoli malo več pričakovala. Razporejena sem bila v šivalnico, kjer sem delala razna dela v proizvodnji. Po 4 mesecih sem bila razporejena na delovno mesto normirke, do katerega dela pa sem imela odpor še iz šole. Pred nedavnim sem bila razporejena na delovno mesto vodje izmene v delovno enoto svila in sedaj se mi je želja uresničila. Študirala sem na TTŠ Kranj in moja želja je bila, da se zaposlim v domačem kraju in od samega začetka sem želela, da se zaposlim v Svilanitu.

Pregl Miha: V podjetju Svilanit sem se zaposlil predvsem iz razloga, ker so boljši osebni prejemki. V Svitu sem se izučil za rezkarja in seveda, ker si tu rasteš in se učiš te imajo vedno za vajenca. Človek pač stremi za tem, da se osamosvoji in tako sem si našel, ker mi je tudi bližje delo v podjetju Svilanit. Na vprašanje, če opažam kakšno razliko med prejšnjim podjetjem in sedanjim povem, da je informiranje na višji stopnji, saj sem tukaj v Svilanitu z marsičem seznanjen, medtem ko v prejšnjem podjetju take informacije niso bile tako dostopne.

Jerman Angelca: Moja želja je bila, da se zaposlim v Svilanitu, ker so delovni pogoji zelo ugodni, bolj kot marsikje. Pred sem delala v drugem podjetju, kjer so bili težki delovni pogoji, imela sem opravka s hladno vodo, po vrhu vsega pa so bili dokaj nizki osebni dohodki. Na vprašanje kakšno razliko ugotavljam med prejšnjo in sedanjo zaposlitvijo povem, da je v tem velika razlika. V prejšnjem podjetju delavci sploh nismo vedeli kaj delajo vodilni delavci, medtem ko sem v Svilanitu o vsem seznanjena. Delavci niso

vedeli koliko kdo zasluži, ker podjetje teh podatkov sploh ni objavljalo. V podjetju Svilanit se čutim socialno bolj varno in čutim tesno povezano s člani enote, v kateri delam.

Pirš Milka: Po končani učni dobi sem si pridobila poklic šivilja in moja želja je bila, da se zaposlim v podjetju Svilanit, kjer rabijo KV delavke, in da ne bi šla daleč od svojega doma, kajti stanujem v bližini Kamnika. Sedaj delam to, kar sem si želela, v začetku pa sem delala v šivalnici razna dela. Moja želja je še tudi v tem, da bi šla po možnosti še naprej v šolo.

Durašević Jelka: Jaz nisem našla sebi primernega delovnega mesta iz razloga, ker sem po poklicu pletilni tehnik. Silom prilike sem se pač zaposlila v podjetju Svilanit, kar sem tu doma in nimam daleč v podjetje. Sedaj delam v šivalnici kot obratni tehnik.

Grabnar Darko: Z delom, ki ga opravljam, sem zadovoljen. Podjetje me je štipendiralo in tako sem postal konfekcijski tehnik. Najprej sem se takoj v začetku srečal, to je z ljudmi. Delo z njimi je naporno. Človek pride iz šole in nima prakse, niti tako širokega obzorja in srečaš se z marsikaterimi problemi, katerim sem nisi kos, pri drugih pa tudi ne najdeš tistega, kar bi rad. Čez čas sem šel na odsluženje vojaškega roka, ko pa sem prišel od vojakov, sem se zaposlil v konfekciji fritirja, kjer delam to za kar sem se izučil in je bila moja želja. Po prestajanju vojaškega roka nisem razmišljal, da bi se zaposlil v kateri drugi delovni organizaciji, kajti čutil sem obvezo kot bivši štipendist, da delam v podjetju Svilanit. Z delom v konfekciji sem zadovoljen, človek pa se mora spoprijeti z marsikaterimi težavami in jih tudi premagovati. Večina teh težav izvira iz tega, ker sem še mlad, imam pa opravka z ljudmi in še nimam izkušenj, zato zahteva delo od mene še več.

Ali ste dali v dosedanji zaposlitvi kakšne predloge vašim vodjem dela oz. sodelavcem in kako so bili ti predlogi sprejeti? Namen tega vprašanja je ugotoviti kako mladi sodelujejo v organizaciji samoupravljanja v podjetju:

H. M.: Doslej nisem dala nobenega predloga.

K. T.: Nisem bila na takšnih pomembnih sestankih, da bi lahko kaj predlagala.

P. M.: Rezkalec je bilo novo delovno mesto v Svilanitu in zato sem predlagal več stvari, ki so bile sprejete.

J. A.: Predlogov doslej nisem še nikoli dajala, če pa rečem mojstru, da naj gre popraviti

stroj in če mu to prvič rečem pride, če pridem pa po njega večkrat pa prične godrnjati.

P. Milka: Jaz se ne spominim, da bi kaj predlagala.

Đ. J.: Nisem imela možnosti, ker nisem bila na takem delovnem mestu, da bi lahko kaj predlagala.

G. D.: V času moje zaposlitve se še nisem srečal s takšnimi problemi, ki bi iskali določene rešitve in predloge. Sodelujem pa z obratovodjem in se v redu razumeva ter z različnimi mnenji in stališči dopolnjujeva drug drugega. Menim, da soumestni predlogi upoštevani.

Odnos starejši delavci — mlajši in mi — vi?

G. D.: Človek se mora prilagoditi okolju v katerem živi, kar pa je odvisno od posameznika. Problemi pa vsekakor nastopijo, vendar v manjši meri, če jih zna človek izpeljati. Težave pri medsebojnem komuniciranju starejši — mlajši delavci so predvsem zaradi prakse, šola ne da tega, kako morate delati z ljudmi. Šola usposablja ljudi predvsem po strokovni liniji. Sodim pa, da se določene probleme da pozitivno rešiti, če so ljudje zato. Težave so tudi v tem, ker še nisem dovolj izkušen pomočnik vodje enote prepuščen še bolj sam sebi.

Đ. J.: Med seboj se dobro razumemo, moramo pa se drug drugemu prilagoditi. Kot začetnici so mi starejše delavke pomagale z nasveti in mi pokazale kako se delo opravlja.

P. Milka: Jaz ne vidim problemov v odnosu starejši — mlajši. Delavci med seboj se razumemo in drug drugemu pomagamo po svojih možnostih, kolikor pač moramo. Ta odnos pa je odvisen tudi v tem kako se mlajši prilagajajo starejšim. Sodim, da dobi lepo vprašanje lep odgovor, primeren nastop pa primerna pomoč.

J. A.: Me tkalke, mlajše in starejše se dobro razumemo. Saj se moramo. Kadar se katera iz opravičenega razloga odstrani iz delovnega mesta, pa druga popazi na njen stroj. So tudi primeri, da stroj nagaja in sama tkalka ne more rešiti problema, pa priskoči na pomoč druga tkalka. V takšnem sodelovanju pač nihče ne zastavlja vprašanje kdo je mlajši in kdo starejši. Naš enoten smoter je, da dosegamo rezultate dela. Lahko rečem, da sem se že prvi mesec vživela v okolje in rezultat tega je bil, da sem v tem mesecu dosegla normo.

P. M.: Ugotavljam, da ljudje pomagajo drug drugemu. Res pa je, da hočejo imeti starejši vedno prav. Potrebno je precej dokazovanja, če hočeš uspeti, da bo imel mlajši prav. Mislim da je naravno, saj ko bom mi starejši bomo imeli spet več izkušenj in ne boš mogel na vsako besedo dati prav mlajšemu.

K. T.: Ta odnos je odvisen od tega kako najdeš ustrezno vez med ljudmi. Mnogo stvari se da med mlajšimi in starejšimi delavci tudi po normalni strani urediti.

H. M.: Jaz ne vidim nobenega problema in se z vsemi dobro razumem.

Mnogo se sliši s strani starejših delavcev, da mlajši ne ubogajo radi, da se odstranjujejo z delovnega mesta. Kaj menite vi o tem? Ali se pridružujete splošnemu mnenju, da je povojna generacija bolj nedisciplinirana od ostalih?

Na to vprašanje je bil enoten odgovor, da so res današnji mlajši delavci nekoliko manj disciplinirani.

Danes se mladini očita, da ni aktivna. Kaj menite, ali bi v Svilanitu uspela mladinska akcija — prostovoljno delo?

P. M.: Mislim, da če bi se na sestanku dogovorili za takšno akcijo, bi bili na sestanku vsi za, ko bi bilo pa treba delati bi pa kazali name kot na predsednika organizacije češ, ti si bil za to, kar ti delaj!

K. T.: Prepričana sem, da akcija ne bi uspela. Mislim, da se niti pol mladincev ne bi udeležilo take akcije, moje mnenje pa je, da je mladina res premalo aktivna.

Kaj želite, da bi mladinska organizacija delala in na katerih področjih naj bi bila bolj aktivna?

H. M.: Želim, da bi mladinska organizacija organizirala izlete, tekmovanja, za plese pa mislim, da jih je že drugod dovolj. Želim, da bi mladinska organizacija pomagala delavcem tudi pri ostalih problemih, kot n. pr. da bi priporočila premestitve, da bi se delavcem uresničile njihove želje. Mislim pa, da se da organizacija nima takšnega vpliva.

K. T.: Mladinska organizacija ima že svoj plan dela. Osebnostno pa želim, da bi imela mladinska organizacija takšen vpliv, da bi lahko pomagala mladincem tudi pri delu, šolanju in pri njihovih problemih, ki jih imajo v Svilanitu kot delavci.

P. M.: Mislim, da bi mladinska organizacija lahko pomagala mladim delavcem, vendar se mladinci ne obračajo s takšnimi problemi do mene kot predsednika in ostalih, ki delajo v aktivu.

J. A.: Želim, da bi mladinci več sodelovali z gasilci. Lani smo dosegli lepe uspehe, letos pa je nekaj mladink odšlo iz organizacije in bo težko uspešno nastopiti na raznih tekmovanjih.

P. Milka: nimam nobenih posebnih želja.

Đ. J.: Želim, da se organizirajo izleti in predavanja, na katerih bi se lahko strokovno izobraževali, da bi dobili tisto znanje ki ga ne dobimo v šoli.

G. D.: Mislim, da bi mladinci morali organizirati izlete peš in pa da bi morali biti bolj aktivni v boju za odpravo kajenja, ponočevanja, popivanja, zadrževanja mladincev v lokalnih ipd. Stemi vprašanji bi se morali mladinci temeljito spoprijeti.

(Nadaljevanje na 6. strani)

(Nadaljevanje s 5. strani)

Na vprašanje kaj in kako delajo ostale družbeno politične organizacije v podjetju Svilanit večina meni, da sindikat dela in se ga čuti v podjetju, medtem ko o delu ZK sploh ne vedo ničesar povedati.

Kaj menite zakaj je danes mladina dokaj pasivna?

K. T.: Ne vem. Morda ima današnjamladina drugačne interese.

P. M.: Zaradi premajhne zainteresiranosti in zato je tudi majhna organiziranost.

J. A.: Današnja mladina hoče biti prosta, zato ne posega v akcije in ne prevzema obvez.

P. Milka: O tem nisem razmišljala.

Tudi ostali trije se pridružu-

jejo mnenju Pirševe.

Pogovarjali smo se še o novem ocenjevanju delovnih mest in formiranju TOZD. Vsi menijo, da so njihova delovna mesta sedaj bolj in bolj realno ocenjena in so za nov sistem. Večina tudi meni, da bi Svilanit ostal ena TOZD, razen Keržičeve, ki je mnenja, da bi DE svila lahko ustanovila svojo TOZD.

Mladinci, s katerimi sva vodila razgovor so sicer menili, da bi jih morali z vprašanji preje seznaniti. Če bi bila vprašanja v naprej zastavljena, potem razgovor bi bil vsebinsko gotovo drugačen.

Za sodelovanje se navedenim mladincem zahvaljujemo.

Konda Alojz
Golob Edo

Udeležba na zboru mladih samoupravljalcev tekstilne industrije Slovenije

Takoj po prejemu vabila MA »Novoteks« Novo mesto za udeležbo na zboru mladih samoupravljalcev je imelo predsedstvo MA »Svilanit« Kamnik sestanek, na katerem smo bili vsi člani enotnega mnenja, da se povabilu odzovemo. Imenovali smo tri mladince, ki naj bi zastopali naše podjetje in sicer: Šubic Andrejko, Stifitar Andreja in Pregl Miha.

Na zboru, ki ga je organiziral MA »Novoteks«, je bilo povabljenih 69 MA tekstilnih tovarn, udeležilo pa se nas je 51.

Govorili smo o problemih mladine tekstilnih tovarn in sprejeli nekaj pomembnih sklepov glede organiziranja mladine v TOZD-jih. Obravnavali smo problematiko šolstva, ukinitve nočnega dela žena in mladine do 18 let, o problemu otroškega varstva, o graditvi družbenih

stanovanj, ki bodo dostopna tudi mladim delavcem, posebno tistim z majhnimi osebnimi dohodki.

Po končani razpravi smo se vsi udeleženci zбора odpeljali v motel Otočec, kjer smo kosili in se nato prisrčno poslovili z željo, da se kmalu ponovno srečamo.

Vsi nazvoči smo bili mnenja, da taki shodi lahko mnogo pripomorejo k večji in uspešnejši organiziranosti mladine v tovarnah.

Posebno velika zahvala velja mladinski organizaciji »Novoteksa«, ki je to srečanje pripravila in ga nadvse uspešno vodila in zaključila. Zahvalo pa smo dolžni tudi našemu podjetju, ki nam je omogočilo udeležbo na zboru.

Predsednik MA
Pregl Miha

Hotelirji v Zadru

V »Informatorju« je bilo objavljeno, da se je naše podjetje udeležilo koncem marca sestanka hotelirjev v Zadru. Menimo, da je bilo to srečanje toliko zanimivo, da je prav, da o tem kaj več napišemo tudi v »Tekstilcu«.

Poslovno združenje JUGO-HOTEL Iiz Zagreba je organiziralo to srečanje že lani konec leta. Moralo bi biti na ladji, ki bi 1 teden križarila po Sredozemlju. Zaradi novega vetra pa je bilo to srečanje odpovedano, o čemer smo v naših glasilih že pisali.

Namesto tega je prišlo do tega sestanka šele letos koncem marca v hotelu »BORIK« v Zadru. Sestanka se je udeležilo okrog 250 udeležencev, ki so zastopali preko 100 večjih hotelskih organizacij. Med obiskovalci so bile tudi gospodinje hotelov, ki imajo na skrbi opremo

sob, predvsem pa posteljnino, med tem tudi brisače.

S strani proizvajalcev je sodelovalo na tem sestanku 11 proizvajalnih organizacij, med njimi tudi naše podjetje, Saponia iz Osijeka, Kolinska iz Ljubljane, Novoteks, iz Novega mesta in drugi. Vsako od teh podjetij je prikazalo svoje proizvode in jih na posebnem sestanku tudi demonstriralo. Seveda so se ob tem zaključevali tudi posli.

Naše podjetje je prikazalo hotelske brisače, tepihe za kopalnice, kopalne plašče, ter metuljčke in kravate za strežno osebje. Posebej je omeniti pri tem kratko izvajanje tovariša Jenko Matija o negi frotirja. Naše podjetje je imelo na tem srečanju ugoden finančni uspeh. Sklenjenih je bilo za okrog 120 milijonov S din poslov za nadaljnjih 60 milj. S din pa so razgovori še v teku. Na ta

Pokazne gasilske vaje

Novo sprejeti delavci na pokaznih gasilskih vajah

V četrtek, 29. marca so bile na tovarniškem dvorišču pokazne gasilske vaje. Na vaje je bilo poklicanih 56 novo sprejetih delavcev. Vsi so z zanimanjem sledili osnovni razlagi o vzrokih nastanka požara in kako gasimo požar. Vsaka takšna vaja nam mnogo pove. Ljudje, ki vstopajo v podjetje, kjer je vsak trenutek možnost izbruha

ognja ne vedo ničesar o njegovi nevarnosti ali pa zelo malo. Večina ljudi ne pozna delovanja gasilskih aparatov, čemu služijo in kako se aktivirajo. V letu 1973 smo si zadali nalogo, da gredo skozi preizkus znanja s področja osnov gašenja vsi zaposleni delavci. Vodilni kadri pa bodo morali opraviti še izpit s testnimi vprašanji.

1. maj praznik dela!

Proletarci

vseh dežel

združite se!

način so naše kapacitete za hotelske brisače zasedene za polna dva meseca kajti letos so naročila s strani hotelov precej manjša kot leto nazaj.

Naši ljudje so ob tej priliki pravilno ugotovili, da je za naše podjetje ta sestanek terminsko neugoden in da bi nujno moral biti že lani ob koncu leta. Brez dvoma bi takrat napravili veliko večje posle in zato bi bila proizvodnja hotelskih brisač letos večja. Naši predstavniki so ob tej priliki prišli nazaj tudi z zavestjo, da uživa naše podjetje zaradi solidarnosti in kvalitete izredno dober glas in sloves. Pohvale našemu podjetju so bile izrečene javno, na konferenci, kakor tudi v zasebnih in službenih razgovorih.

Za naše plašče se zanimajo hoteli, ki imajo v svojem sklopu bazene in saune, kljub temu

da se večina od njih še ni odločila za določeno vrsto plašča. Prav tako je bila izražena želja, da bi bili naši tepihi za kopalnice nekaj večji, dočim na brisače ni bilo pripomb. Kar zadeva metuljčke za strežno osebje pa je bila izražena želja, da bi poleg metuljčkov na elastiko izdelovali tudi take, ki se s plastičnim zatičem zataknejo direktno na gumb srajce. Vsekakor so to omembe vredni predlogi, ki jih bomo morali v bližnji bodočnosti uresničiti.

Hotelirstvo je za naše podjetje važna gospodarska veja. Saj so hoteli veliki odjemalci našega blaga in zato je prav, da se udeležujemo vseh tovrstnih prireditev. Ta zadnji sestanek je tako usmerjenost ponovno potrdil in pokazal dober finančni rezultat.

V. B.

Obisk firme EGERIJA

Kot smo že poročali, smo v mesecu marcu obiskali v Zapadni Nemčiji tovarno frotirja »EGERIJA« v Tübingenu. Obisk je bil namenjen predvsem zaradi izdelave plaščev za to firmo.

Istočasno smo izkoristili ta obisk tudi za nekatera tehnična vprašanja in sicer smo se predvsem zanimali za ureditev skladišča gotovih izdelkov, vprašanje škrobljenja za pleteni frotir in pa barvanje te tkanine. Ob priliki obiska smo naleteli na izredno prijazen sprejem, saj so nam pokazali vso tovarno, kar je v Nemčiji izredno redek primer.

Firma EGERIJA je ena od vodilnih nemških tovarn frotirja in ima v svojem proizvodnem programu predvsem boljše kvalitete frotirja in je zato tudi med najdražjimi proizvajalci. V proizvodnji brisač uporablja enojno in dvojno prejo za osnovo in celo kombinacijo, da je zankasta osnova na licu dvojna, na hrbtni strani pa enojna. To kombinacijo uporablja pri striženih brisačah, kakor tudi pri metražnem frotirju. Zelo pomemben artikel je tudi frotir v metraži, katerega nato predelajo v konfekcijske izdelke. Njihova specialiteta je Velur frotir v sorazmerno lahki kvaliteti in to v zelo pestrih barvnih paletah, enobarvno ali pa progasto. Poleg tkanega frotirja imajo tudi pleteni frotir, katerega izdelujejo na enakih strojih kot je naš od firme KARL MAYER. Tudi to blago predelajo v konfekcijske izdelke.

V proizvodnji brisač imajo predvsem žakardske vzorce, ki so zelo pogosto osnovani tako, da nastopa več barvnih efektov, kar daje brisačam izredno bogat izgled. Pripomniti moram, da smo bili močno presenečeni nad izredno lepimi in bogatimi vzorci v brisačah, ravno tako tudi nad kvaliteto preje, ki jo uporabljajo v svojih proizvodih. Trenutno imajo prejo iz ruskega bombaža ki je izredno enakomerna in čista. Tudi barvanje in beljenje imajo dobro razvito, pri čemer uporabljajo predvsem indanthrenska barvila in naftole. Vso prejo po barvanju tudi mehčajo in je zaradi take obdelave in dobre surovine izredno mehkega otipa, kar je pogoj za dobro in kvalitetno proizvodnjo. V celotnem proizvodnem procesu je opaziti, da firma EGERIJA daje glavni poudarek na kvaliteto in ne polaga take pazljivosti proizvodnjim stroškom. Zaradi tako kvalitetnih proizvodov zelo lahko plasira svojo proizvodnjo, čeprav ima visoke prodajne cene.

Pri ogledu tovarne smo videli, da firma EGERIJA velik del svoje proizvodnje barva na križnih navitkih, za katere uporablja nikelin cevke, za navijanje pa ima Schlafhorstove autoconerje. Po barvanju in beljenju križnih navitkov ne previja, niti ne parafinira. Ostanke po sno-

vanju previja na Autoconerju, z večjim premerom pa na klasičnem Schlafhorstovem previjalnem stroju. Snovanje ima sasko in angleško. V pripravljalnici je bilo posebno zanimivo skladišče barvane preje. Preja se skladišči v mrežaste zaboje, kateri se vlagajo v regale tako, kot imamo urejeno pri nas, le s to razliko, da med regali ni hodnikov temveč so regali skupaj drug poleg drugega. Seveda so postavljeni na tračnice, kar omogoča, da se pri jemanju preje iz regalov na željenem mestu regal s pritiskom na gumb odmakne in s tem omogoči viličarju dostop do regala.

Enojno prejo škrobijo na Suckerjevem škrobilnem stroju z vodotopnimi škrobilnimi sredstvi od firme BASF, katere proizvode smo preizkušali tudi že v našem podjetju. Z istimi sredstvi škrobijo tudi osnove za pleteni frotir, kar nas je presenetilo, ker smo bili do sedaj obveščeni, da za pletenje osnove le klejajo. Res pa je, da je zopet kvaliteta surove preje tista, ki odigrava glavno vlogo pri uporabi škrobil. Po informacijah, ki smo jih dobili od njihovih strokovnjakov, imajo tudi oni precej težav z proizvodnjo pletenega frotirja.

Pri ogledu tkalnice smo videli, da imajo vse stroje od firme Rütli; 80 strojev je novih Tipa Rütli C, ostali pa so že precej zastareli. Tkalnica je zelo natrpana s stroji vsled česar so transportne poti izredno ozke. Tudi oprema stavev je zelo klasična — galirne vrvice imajo še vedno lanene. Tkalske grebene uporabljajo dvoredne. Posluževanje stavev je pri starejših 8 pri novejših pa 12 stavev na tkalko. Mojster vzdržuje 30 — 40 stavev. Tkalnica obratuje v dveh izmenah. V tkalnici smo imeli priliko videti tudi dva brezčolnična tkalska stroja od firme Sulzer, katera imajo na probi. To sta prva stroja, ki jih je izdelala firma Sulzer in jih še naprej razvija. Stroja tečeta z 250 obr/min, blago pa se tke v širini 200 cm. Na enem stroju se tvorijo zanke z odmikom grebena, drugi stroj pa ima tvorbo zank z odmikom tkalnine. Oba stroja imata zelo močne sunke na tkanino in jim to povzroča tudi precejšnje težave. Vnašanje votka je urejeno tako, kot pri ostalih brezčolničnih strojih firme Sulzer, to je z proektilom. Stroja sta opremljena z listovko.

Posebno zanimiva je oplemenitilnica, opremljena z najsodobnejšo opremo. Za barvanje metražnega frotirja imajo montiranih že pet »yeetov« od firme Then. Pri barvanju pletenega frotirja vršijo fiksiranje po sušenju in sicer tako, da v prvih dveh poljih sušijo, v zadnjih dveh poljih razp. sušilnega stroja pa vršijo fiksiranje.

Konfekciji frotirja imajo dve; mi smo videli samo eno in smo bili presenečeni nad prostorom in natrpanostjo strojev. Na vsa-

kem koraku je videti, da na delovne pogoje ne dajo veliko, pač pa predvsem, da so na izkoriščenost prostorov. Strojno opremo imajo predvsem od firme PFAFF ter veliko strojev izdelanih specialno po njihovi zahtevi. Konfekcija je opremljena tudi s transportnim trakom, vendar ta ni v celoti izkoriščen, ker delajo artikle v zelo majhnih serijah, ter imajo zato temu primerno prilagojeno organizacijo.

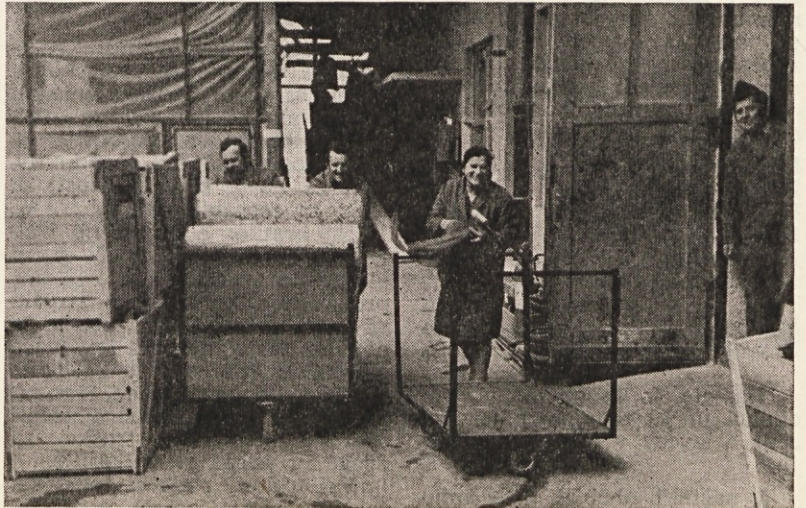
Izdelki se transportirajo v skladišče s transportnimi trakovi. Vsa proizvodnja se registrira z registriranim aparatom tako, da se točno ve za stanje brisač

ali plaščev, po velikosti in barvi, ki so bili odpremljeni v skladišče.

Pogovori, katere smo imeli, so potekali v prijetnem vzdušju in so nam bili pripravljeno pokazati in povedati vse, kar nas je zanimalo; dobili smo celo barvno paleto pletenega frotirja, kompletno z vzorci in recepturami za barvanje.

Prepričani smo, da nam bodo taki odnosi in kontakti s firmo EGERIJA lahko veliko koristili pri razvoju naše tovarne in strokovnemu izpopolnjevanju, zato bomo skušali te odnose in vezi še izpopolnjevati.

J. M.

Transportne poti so preozke

Ali ste pozabili, da je „Tekstiler“ vaš obveščevalec, vaš vir informacij o delu in napredku? Če nanj mislite, potem se ga spomnite s člankom, vprašanjem ali predlogom. Zato ne odlašajte in v prihodnjo številko dajte vaš prispevek!

Dopisujte v naše glasilo!

Problematika nočnega dela žensk v tekstilni industriji v SRS

V zadnjem času se večkrat načena problem nočnega dela žensk. Leto 1975 naj bi bilo meja, po kateri v Jugoslaviji ženske ne bi več delale ponoči. Tudi v Svilanitu imamo že pripravljene konkretne načrte, da bomo to, za ženske prenaporno delo, postopoma ukiniteli. Bolj ali manj poznamo težave, na katere naletimo pri tem v naši tovarni, zanimivo pa je pogledati, kakšne so težave v slovenski tekstilni industriji kot celoti. Problematika ukinitve nočnega dela v tekstilu je še toliko pomembnejša, ker je ta industrija pri nas na drugem mestu po zaposlenosti in dohodku. Zanimiv je pregled, koliko delavcev od vseh zaposlenih v občinah dela v tekstilnih tovarnah:

Ljubljana	4,3 %
Domžale	18,0 %
Litija	33,8 %
Kranj	15,6 %
Kamnik	7,6 %
Škofja Loka	10,0 %
Tržič	25,3 %
Metlika	59,3 %
Dravograd	46,6 %

Naštete so le občine v naši okolici in pa tiste, kjer je procent delavcev v tekstilu največji.

V naštetih občinah dela samo v tekstilni industriji ponoči naslednje število žensk:

Ljubljana	966
Domžale	82
Litija	542
Kranj	477
Kamnik	89
Škofja Loka	459
Tržič	334
Metlika	160
Sevnica	—
Dravograd	149

V 60 slovenskih občinah je ponoči v letu 1971 delalo 7.017 žensk. To pa je številka, ki nam pove, da nočnega dela žensk ne moremo enostavno odpraviti s tem, da ukinito tretjo izmeno, ne da bi prej zagotovili delo tej »armadi« delavk. Zanimivi so še drugi podatki o tem, kaj bi povzročilo enostaven prehod na dvoizmensko delo z ukinitvijo tretje izmene.

Višek delovne sile bi bil po občinah sledeč:

	moških	žensk
Ljubljana	96	322
Domžale	7	27
Litija	50	181
Kranj	81	159
Kamnik	19	30
Škofja Loka	17	153
Tržič	48	111
Metlika	26	53
Sevnica	3	—
Dravograd	6	50

Ker ženske delajo ponoči tudi v drugih panogah je problem odvečne delovne sile lahko zelo pereč, predvsem v tistih občinah, ki so industrijsko slabše razvite.

Popolnoma jasno je, da bi se obseg proizvodnje občutno

zmanjšal. Za primerjavo navajam samo tiste artikole, ki so pomembni tudi za našo tovarno: — Preja: namesto cca 26.000 ton bi bila proizvodnja 19.800 ton, — Sukanec: namesto 260 ton samo 213 ton.

Dohodek predilnic in tkalnic bombaža (sem se prišteva tudi Svilanit) v Sloveniji bi bil ob ukinitvi nočnega dela precej manjši.

— Celotni dohodek bi se zmanjšal za 18,3 %
— Dohodek pa za 25,9 %

Uspešnost poslovanja: Izkoriščanje obstoječih proizvodnih kapacitet samo v dveh izmenah bi vplivalo na zmanjšanje družbenega proizvoda za 21,1 %, akumulacije za 34,5 %, produktivnost za 7,8 %, ekonomičnosti za 7,1 % in rentabilnosti za 21,3 %. Na kratko: Z ukinitvijo tretje izmene bodo obstoječi stroji in stavbe slabše izkoriščene, proizvodnja bo manjša, stroški za enoto izdelka večji, vse to pa pomeni manj denarja za plače in sklade. (Seveda, če ne spremenimo prodajnih cen, vendar pa dvig prodajnih cen v celoti spet pomeni višje stroške za druge in veriga se nadaljuje.)

Vsi našeti podatki torej kažejo, da tretje izmene v tekstilni industriji ne moremo ukiniti, dokler ne najdemo ustreznih rešitev, ki bi pokrile vse našete izgube.

Predvideno stanje bi lahko olajšalo:

- povečanje akumulativnosti pri manjšem obsegu proizvodnje,
- povečanje produktivnosti zaposlenih,
- štednja z materialom in finančnimi sredstvi,
- hitrejše obračanje sredstev,
- intenzivnejše izkoriščanje strojnih kapacitet,
- uvedba obratovanja s spremenjenim delovnim časom,
- postopna modernizacija strojne opreme in razširitev strojnih kapacitet,
- uvedba nočne izmene moške delovne sile.

Uvedba teh predlogov ima v večini primerov za posledico zmanjšanje števila zaposlenih v celoti, predvsem pa žensk. Vemo, da so tudi naši predlogi za ukinitve nočnega dela žensk v Svilanitu podobni gornjim. Kot posebno bi omenil možnost, da se nočna izmena zamenja z drugačnim delavnikom — z neprekinjenim dvoizmenskim delom.

V takem primeru so delavci razvrščeni v tri skupine — prva dela dopoldne, druga popoldne, tretja pa ima prosto. Turnus menjav je lahko različen, primerne pa so naslednje menjave:

1. — 3 dnevna: 2 dni dela, 1 dan prosta,
2. — 6 dnevna: 4 dni dela, 2 dni prosta,
3. — 9 dnevna: 6 dni dela, 3 dni prosta.

Delovni čas na delu znaša 9 ur, kar da v vseh primerih 42 urni tednik.

Nočno delo je močno zmanjšano — na 1 uro v popoldanski izmeni. Stroji obratujejo vsak dan (tudi ob nedeljah) po 18 ur, z izjemo državnih praznikov in kolektivnega dopusta.

Ista varianta se lahko uporabi tudi z 8 urnim delavnikom, tednik je krajši: 37, 33 ure, izkoristek obratovanja je nižji od troizmenskega, medtem ko je pri 9 urnem delavniku večji.

Opisana možnost ima svoje dobre in slabe strani:

Pozitivne strani:

- isto število zaposlenih in ista proizvodnja kakor pri troizmenskem delu,
- proste strojne kapacitete dnevno od 23 — 5 ure lahko uporabimo za odstranitev grl v proizvodnji,
- zmanjša poraba električnega toka (skrajšan delovni čas pri umetni svetlobi),
- lažje prilagajanje na drug način obratovanja v primeru redukcij (premakne se začetek izmene),
- enostaven način prehoda iz troizmenskega dela na dvoizmensko neprekinjeno delo in obratno,
- več prostih dni za počitek,
- odmori zmanjšani za 1/3.

Negativne strani:

- neprikladnost za tehnologijo, ki zahteva neprekinjeno obratovanje ali pa mnogo časa za ogrevanje,
- neurejen prevoz delavcev na delo — predvsem ob nedeljah,
- naša zakonodaja še ne dovo-

ljuje tak način dela, — Negativne strani neprekinjenega dela bi se občutno zmanjšale, če bi celotna družba sprejela tak način dela. (otroški vrtci, transportna podjetja itd.).

Opisani primer torej nikakor ni idealna rešitev, brez težav bi ga pa lahko uvedli le, če bi ga osvojila celotna gospodarska in negospodarska dejavnost, saj omogoča ukinitve tretje izmene brez dodatnih investicij in brez zmanjšanja proizvodnje in odpusta delovne sile.

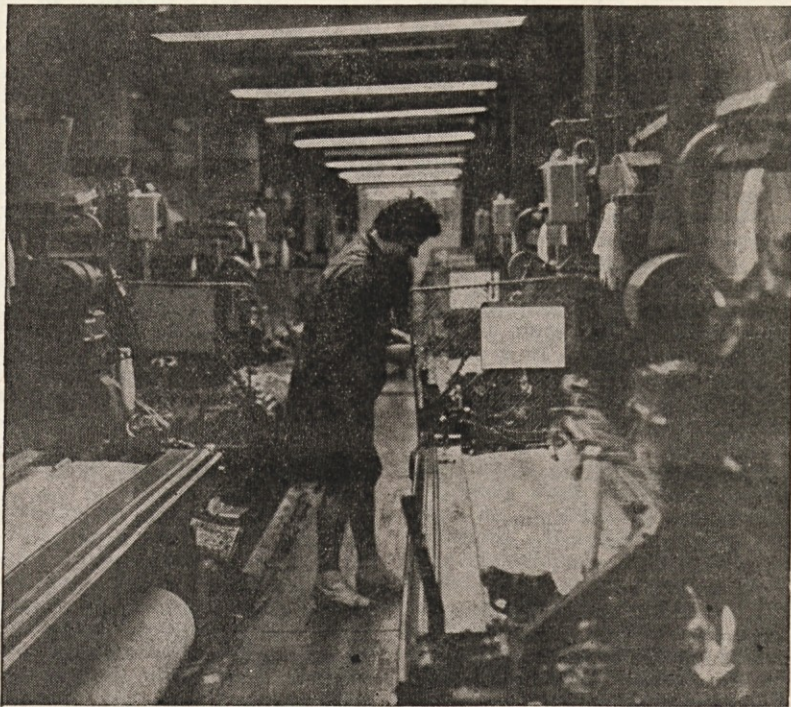
Uvedba moške delovne sile za delo ponoči:

Tudi to je ena izmed možnosti, da rešimo problem. Za takšno rešitev bi slovenski tekstilci morali zamenjati 4.660 žensk z moškimi, kar pa je v kratkem času nemogoče organizirati. Za pridobitev moških delavcev, bi bilo potrebno zgraditi stanovanje za cca 3.000 delavcev.

Manjšo proizvodnjo in ukinitve delovna mesta pa lahko nadomestimo tudi z novimi kapacitetami. Da bi to dosegli, bi v Sloveniji tekstilci potrebovali za strojno opremo 946.485 m din za zgradbe 66.344 m din in za energetiko 7.800 m din. Ker pa je večina obstoječe strojne opreme že tehnološko zastarela in obrabljena bi obnova stala cca 96 milijonov dolarjev.

Ukinitve nočnega dela žensk torej ni enostaven problem. Rešiti ga bo mogoče le postopno, potrebno pa bo precej naporov in sredstev.

Edo Golob

Naše pridne tkalke za statvami

Kadrovske vesti

Prišli v podjetje:

Šarc Marija	v DE 10
Vrtnik Sonja	v DE 10
Čevka Anica	v DE 10
Gradišek Dragica	v DE 10
Brglez Veronika	v DE 10
Potočnik Jožefa	v DE 11
Koderman Zdenka	v DE 12
Nemec Marija	v DE 13
Zamljen Ciril	v DE 13
Plestenjak Jernej	v DE 13
Mavrič Marija II.	v DE 13
Urh Marija	v DE 14
Us Majda	v DE 14
Novak Franci II.	v DE 20
Koželj Franc	v DE 31
Košir Anica	v DE 31

POROKE:

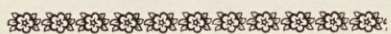

Zavbi Angelca por. DROLC
Zelenik Katica por. HLADE
Na novi življenski poti jima želimo mnogo sreče in osebnega zadovoljstva.

ROJSTVA:

Časl Boža — hčerko, Rak
Pavla — sina, Pichler Milena —
hčerko, Eržen Nežka — hčerko,
Hribar Ivanka — hčerko, Pin-
tar Zorica — sina, Rakovc Da-
nica — sina, Vrtačnik Julka —
hčerko, Ulčar Ivanka — sina,
Škrtič Angelca — hčerko.

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«
GLASILO DELOVNE SKUPNO-
STI TOVARNE »SVILANIT«
KAMNIK

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
ODGOVORN IUREDNIK
KONDA ALOJZ
NAKLADA 700 IZVODOV
TISKA: »PAPIRKONFEKCIJA«
KRSKO

Rešitve nagradne križanke pošljite uredniškemu odboru v roku 8 dni po izidu Kamniškega tekstilca.

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

Uredniški odbor je prejel samo 2 rešitvi. Zgleda, da je bila tudi ta križanka trd oreh, ker tudi te križanke niso pravilne. V tem primeru nagrada ni bila dodeljena.

PRAVILNA REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE:

VODORAVNO: 1. Kotenina, 8. anorak, 13. ovarij, 18. Rusija, 23. amulet, 24. Panama, 26. ramona, 28. amoret, 30. nasad, 31.

katoda, 32. šarada, 33. ataman, 34. ko, 35. amon, 36. parada, 37. zavora, 38. spajan, 39. tor, 40. fer, 41. letaki, 42. salama, 43. oregon, 44. past, 45. an, 46. moneta, 47. kopita, 48. smetar, 49. bantu, 50. pirati, 51. polica, 52. spomin, 53. cirkus, 54. marela, 55. limita, 56. apatit, 57. taster, 58. maline, 59. bikini, 60. vtikač, 61. panter, 62. M, 63. Anica, 64. zarote, 65. plesen, 66. marker, 67. na, 68. Mica, 69. kobile, 70. klanec, 71. pastar, 72. tur, 73. Ela, 74. karika, 75. griček, 76. karter, 77. gama, 78. la, 79. gomila, 80. primic, 81. mister, 82. balet, 83. koleno, 84. brokat, 85. portal, 86. bolero, 87. Kaolin, 88. napisi, 89. italka, 90. efikasen.

NAVPIČNO: 22. abortus.

KADROVSKA

Odšli iz podjetja:

Zupančič Rozalija iz DE 10 — sporazumna razrešitev,
Sedušak Antonija iz DE — sporazumna razrešitev
Arbajster Maks iz DE 13 — sporazumna razrešitev
Urh Marija iz DE 14 — med poizkusno dobo
Iglič Boris iz DE 15 — samovoljna zapustitev dela
Les Jožef iz DE 20 — sporazumna razrešitev

Nesreče pri delu:

Magjar Silvo iz DE 20 — obratna nezgoda, Slapar Franc iz DE proizvodno tehnične — obratna nezgoda, Zupančič Janja iz DE 13 — obratna nezgoda, Rode Milena iz DE 11 — na poti z dela, Posavec Marija iz DE 13 — obratna nezgoda, Grabnar Ana iz DE 13 — obratna nezgoda

KADROVSKA VPRAŠANJA

Ob zaključku leta je bilo v podjetju zaposlenih:

— za nedoločen čas	656 delavcev	(178 M in 478 Ž)
— za določen čas	4 delivci	(— M in 4 Ž)
Skupno:	660 delavcev	
— po učni pogodbi	3 vajenci	

PREGLED POVPREČJA ZAPOSLENE DELOVNE SILE V POSAMEZNIH DE V RAZDOBJU 1970 — 1972

DE	NAZIV	1970		1971		1972	
		Redno pog.	Redno pog.	Redno pog.	Redno pog.	Redno pog.	Redno pog.
10	Sivalnica	162,33	1,50	145,5	4,8	147,—	4
11	Tkalnica svile	10,33	—	22,—	0,3	13,5	—
12	Konfekcija svile	22,50	0,66	17,—	—	23,—	—
13	Tkal. bombaža s priprav.	208,—	2,91	223,—	1,2	220,—	0,5
14	Konfekcija frotirja	15,83	—	48,5	1,25	59,5	1,5
15	Barvarna	17,66	—	18,—	—	20,—	—
20	Vzdrževalna DE	30,58	0,42	34,—	0,4	39,—	0,5
30	Strokovnih služb	61,16	1,33	66,—	0,8	78,—	1
31	Komerciala	28,75	—	29,5	1,6	25,—	0,5
32	Uprava in prodaja svile	6,0	—	6,—	—	6,—	—
33	Trgovina	3,—	—	3,—	—	3,—	—
	Skupaj:	570		612		642	

Zanimalo vas bo

1. Največja ladja na svetu.
Japonska ladjedelnica je izročila naročniku britanski družbi Globtink Tankers, doslej največjo petrolejsko ladjo z 483.664 BRT. Ladja je stala nekako 32 milijard lir in bo prevažala nafto iz Perzijskega zaliva na Japonsko. V najemu jo bo imela Japonska družba. Na drugem mestu za omenjeno ladjo je cisteruna »Niseki Maru« ki je bila pred letom zgrajena v isti ladjedelnici.

3. Železnice ponovno izpodrivajo avtomobilski promet.
Popolnoma avtomatično ce-

stno železnico (mestno) so dobili nedavno v San Franciscu (ZDA). Proge so dolge 120 km, vlaki pa vozijo s 130 km na uro. Vožnjo uravnavajo elektronski računalniki in za vse to delo so potrebni le trije uradniki, tehniki. Na progi vozi kar 105 vlakov v presledku po 90 sekund, tako da se na dan prepelje 200.000 potnikov. Nova železnica ustreza potrebam prebivalstva na področju kjer živi 2.500.000 ljudi. Številni meščani so že opustili vožnjo z osebnimi avtomobili v mestu, ker je potovanje z novo železnico mnogo hitrejše in cenejše.

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta **POGOREVC Avgusta** se iskreno zahvaljujem vsem delavcem strokovnih služb za podarjeni venec in izraženo sožalje.
Se enkrat iskrena hvala!

Eva GRILJ

ZAHVALA

Mavrič Marija, delavka iz previjalnice Svilanit Kamnik se ob smrti mojega očeta **GOLOB Jakoba** iz Kamnika Pot 27. Julija, iskreno zahvaljujem delavcem previjalnice za venec in izraženo sožalje.

Mavrič Marija